

Kazimieras Striaupa. Kap atruodo, tep ir druožiu

Netoli Žemaičių Kalvarių, Kubačių kaime gimęs ir užaugęs Kazimieras Striaupa – vienas iš tų medžio dievdirbių, kurių dėka UNESCO saugomos lietuviškos kryždirbystės tradicija vis dar gyva, o Žemaitijos vienkiemius bei kelius tebepuošia unikalūs koplytstulpiai.

Aštuoniasdešimt antrus metus skaičiuojantis, šiuo metu netoli Platelių gyvenantis iki pašaknų žemaitis K.Striaupa, kaip ir dera tikram liaudies meistrui, yra savamokslis, Dievo dovaną prakalbint medį pajutęs tik prieš nepilną dvidešimtmetį – tuomet, kai išėjo į pensiją. „Druožinėju nuo nieko nenusižiūrėjęs, kap galvon ateina”, - taip paprastai savo darbų unikalumo paslaptį atskleidžia Kazimieras. Manau, nedaug suklysiu tvirtindamas, kad Lietuva K.Striaupos medinukais galėtų didžiuotis kaip kad olandai didžiuojasi savo pasaulinio garso tapytojo Piterio Bruegelio drobėmis. Įsitinkite tuo patys – apie gyvenimą pasakoja ir savo drožinius pristato pats Kazimieras Striaupa.

Druožiniet pradėjau, kap išėjau į pensiją. Anksčiau vairuotuoju dirbau, neturėjau laiko. Rytais reikėdavo artojas surinkti, vasarą saulutė netekėjuos jau išvažiuodavau, vakarei sutemus pargrįždavau. Šešiuolika valandų muon išeidavo, daugiau laiko nebūdavo.

Anksčiau siuvėjai per keimus eidavo, siūdavo. I tuoks siuvėjas, nusidruožęs beržo galiuką, i pradėjęs druožt muzikuontus. Nu galvuoju, ir aš mieginčiau druožt muzikuontus, bet peilio neturėjau, tai mun ta mintis buvo, kol išėjau į pensiją. Į pensiją išėjau, sūnui atidaviau visą ūkį valdyt, nebuvo kas veikt, tap pradėjau po biškį druožinėt. Muzikuontą išdruožiau. Tuolyn – daugyn, tuolyn – daugyn. Liepos medį turiu, švelnus, apdirbti minkštesnis, pasidžiuovinu, kap jau apdžiūna, tap druožiu. Jei reik, druožiu ir ažuolinius. Reik muokėt prakalbint medį, uns viską pasakys.

Pirm diedavau kuombare, kap ant sekcijos mun netilpo, galvuoju rėk pastatėlį kuokį susidiet. Pastačiau tuokį mažą klietelę, prisipjoviau nendrių, nu, liešų neturieju, nupirkau tuokių kurmalkių, čia draugs turėjo zeimorį, supjausčiau ir stačiai pradėjau darytis viens pats su pjūkleliu. Per du metu vargais negalais padariau. Druožiu kasdien, nu kap nedruoši.

Ka yr Gavènia, susirenkam čia kaime, geidam kalnus Kryžiaus kelių. Veiną vakarą pas veiną, kitą - pas kitą, paskiriam deinas kada, ir išeina tap gavènia. Ir sugalvuojau, kad pagal tuo geismu rek išdruožt tuos Kryžiaus kelius. Niekur nenusižiūrėjau, kap atruodė, tep ir druožiau. Ilgai dariau, gal trys meta.

Čia Marija su Juozapu eina į Betliejų

Čia tvartely pagimdė. Ten Trys karaliai.

Čia taps paaugliu aiškina rabinams savu muokslu.

Čia paskutinė vakarinė.

Čia Judo pabučiavims.

Čia Petro išsižadėjimas. Pripažino, kad Petras buvo bendradarbis, sakuo ir anuo reik suimt. Petras išsigynė. (*Petras – antras iš dešinės – red.*)

Čia vainikavims.

Čia nuo tilto Kristų nustūmia.

Čia plaun kojas elgetom.

Čia parpuolims.

Čia nuima nuo kryžiaus.

O čia Muozė išveda žydus iš Egipto, iš nelaisvės namų. 400 metų žydai vergavo ir išvedė juos per jūrą. Daug žydų...

Čia Jonas Paulius II

Kalbino ir fotografavo Dalius Stancikas

Bernardinai.lt